

Juldagens högmässa 2020: Ordet var Gud

”Du Guds Ord, Faderns älskade Son, du vars härlighet var gömd i evig tystnad, du tar din boning bland oss, Immanuel” så heter det i en av tidegårdens hymner. Idag på juldagen får vi en inblick i det mysterium som står över tid och rum, Guds egen treeniga hemlighet. Julen låter oss få ana något om det som är Guds innersta hemlighet och mysterium, alltså att han en till sin natur men i tre personer. ”Du Faderns Ord, du talar vårt språk, för att det osägbara skall bli hört.” Av all evighet, innan något skapat har kommit till, är Gud vad han skall förbli i alla evigheters evighet: en kärlekens gemenskap mellan Fader och Sonen i den helige Andes enhet. Om inte Gud själv hade uppenbarat detta för oss, skulle vi aldrig ha kunnat ana eller förstå detta. Samtidigt är det och förblir ett mysterium som vi aldrig till fullo kan begripa och hantera. *Deus maior*, Gud är alltid större. Det finns alltid något mer och underbarare att upptäcka om Gud. Därför behöver vi tid på oss – faktiskt hela vår livslängd – för att tränga in mer och mer i Guds mysterium, med vördnad och förundran, i tro och tillbedjan. Först i den eviga härligheten skall vi få se Gud sådan han är. Här i landsflykten – eller om ni så föredrar: under vår jordiska pilgrimsfärd – skulle vi aldrig kunna uthärda att se Guds oändliga härlighet. Hans ljus skulle förblinda oss med sin kraft.

Men ”det sanna ljuset, som ger alla människor ljus, skulle komma in i världen” (Joh 1:9). Av barmhärtighet och medkänsla med oss kommer han som är ”ljus av ljus, sann Gud av sann Gud” (som vi säger i trosbekännelsen) i ödmjukhet som ett fattigt barn. Gud vill inte överrumpla oss med sin allmakt. Han kommer i vanmakt för att vädja om vår kärlek, om vår tro, om vår överlåtelse. I detta barn ser vi den som av all evighet utgår ur Faderns sköte, hans Son, hans eviga Ord. ”I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud” (Joh 1:1). När Ordet blir kött, blir människa för vår skull, är det helt och fullt den helige Andes verk. Utan någon mans medverkan föder Jungfru Maria Faderns Son till vår värld. Liksom Sonen bara föds ur Faderns sköte i evighetens, så föds han bara ur Marias jungfruliga sköte i tiden. Det finns en analogi, en parallellism mellan det som sker i evigheten och i tiden. Sådan är alltid Guds nåd. Den möter oss i den dimension där vi lever och verkar, i tid och rum, men den förbinder oss med Guds egen dimension av verkligheten, det vi kallar evighet, för Gud vill redan nu göra oss delaktiga av detta eviga liv genom dopet och de andra sakramenten.

Gud vill dela med sig av sig själv. Så högt älskar han oss. Därför låter han sin Son bli människa med och för oss, trots att vi människor för det mesta vänder honom ryggen, missaktar och misshandlar honom, ja, dödar honom genom vår synd. Ändå fortsätter han att lysa upp vår värld med sin gränslösa kärlek och barmhärtighet. ”Du Faderns Ljus, du går in i vår natt för att dagen skall randas”.

Genom att bli människa tar Sonen på sig vårt mörker, vår natt, ja, allt det svåra som vi inte själva kan bära. Det är viktigt att komma ihåg, när vi nu under denna pandemi tycker att allt är tungt och svårt att bära. Men vi är burna, alltid och överallt, av honom som bär sitt kors för oss och nu bär vårt kors. Han vill dela med sig av sin fullhet och i gengäld ber han bara om vår tomhet. ”Av hans fullhet har vi alla fått del, med nåd och åter nåd” (Joh 1:16). Han vill ge oss del av sin gudomliga natur och i gengäld ber han om att få dela vår mänskliga natur, ja, hela vår mänskliga verklighet i all dess bräcklighet och sprödhet. Alltsedan Faderns Son blev Marias son i Betlehem, har ljuset brutit in i vårt mörker och ingenting kan i längden besegra den späda ljuslåga som en gång tändes. Därför tänder idag många i Stockholm ett ljus eller har en stjärna i sina fönster, även om de inte alltid vet varför. I sin ödmjukhet är han som är Ljus av Ljus av all evighet oändligt tacksam för varje litet ljus som vi människor tänder. Genom vårt dop har vi själva blivit bärare av detta ljus. Denna jul är vi alla kallade att dela med oss av detta ljus till någon som sitter fast i sitt mörker. Det är vårt bästa sätt att tacka och ära Den som har blivit människa för vår skull. Det kan bli vår bästa jul.

”Du Faderns återsken, du bär vår synd för att ikläda oss din helighet”. Det saliga utbytet innebär att vi får del av Guds helighet och att han tar på sig vår synd genom sin Son. Bättre byte är svårt att föreställa sig. Ändå har vi ofta så svårt att överlämna vår synd till honom, som tålmodigt väntar på att ta över vår tunga börda. ”Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, men världen kände honom inte. Han kom till det som var hans, men hans egna tog inte emot honom” (Joh 1:10-11). Hur mycket vi människor än avvisar honom i likgiltighet eller hat, så ger han aldrig upp. Vårt nej kan alltid bli till ett ja, till ny början och ny överlåtelse åt honom. Dag efter dag, ögonblick efter ögonblick får vi ta emot honom på nytt och lämna vårt gamla jag bakom oss. Tänk om denna jul, som för många av oss är en helt annorlunda jul, kunde bli en ny jul, en bättre jul, ja, den bästa julen eftersom vi öppnar oss helt för Jesus Kristus, Faderns eviga Ord, som talar direkt till vårt hjärta. Så många av julens onödiga attiraljer har fallit bort i år, att man kanske för första gången kan ta till sig vad julen egentligen innebär.

”Du Faderns Vishet, du blir vår föda för att vi skall smaka Gud.” I eukaristin blir Sonen vår föda, en föda som ger oss en försmak av den eviga bröllopsmåltiden. Den stora smärtan för många denna jul är att de inte kan ta emot eukaristin. Men denna smärta kan förvandlas till vår offergåva, vår längtan efter att komma Jesus ännu närmare, tjäna honom ännu bättre, låta hans ljus förvandlas oss ännu mer, bli hans efterföljare ännu mycket mer. Det finns ingen gräns för vad Jesus vill ge oss om vi bara ger honom vår tomhet, vår längtan, vår svaghet och synd.